

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/279/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323202805
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323202805.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti rodičov: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX a G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX a za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné, o návrhu H. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX a o návrhu H. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú A. B., nar. X.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti H. K., nar. XX.X.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať má iba v bežných veciach.

II. Rodičov zaväzuje prispievať na výživu maloletej sumou po 50,- eur mesačne každého z nich, ktoré budú poukazovať vždy do 15. dňa na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

III. Návrh na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti H. I. zamietá.

odôvodnenie:

1. Dňa 13.09.2023 podala H. I. na súd návrh, v ktorom žiadala, aby súd zveril maloletú A. do jej osobnej starostlivosti. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 8P/279/2023. Zároveň podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletej A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti, o ktorom súd rozhodol uznesením sp. zn. 8P/288/2023 zo dňa 22.09.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15 CoP/62/2023 zo dňa 17.10.2023 tak, že jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Návrh odôvodnila tým, že obaja rodičia sa o maloletú A. nestarali, od 14.01.2023 žila jej matka spolu s maloletou u nej, pretože odišla od otca dieťaťa. Od toho dňa sa o maloletú A. starala iba ona až do 08.09.2023, kým jej nezavolať pracovníčka z úradu práce a oznámila jej, že dňa 08.09.2023 o 9.00 hod. musí odovzdať maloletú A. pani K. podľa rozhodnutia súdu. Medzi maloletou A. a ňou je veľké citové puto, ako aj medzi jej deťmi a maloletou. Napriek životnej situácii, v akej sa teraz nachádza, je spôsobilá sa o maloletú starať. 24 hodín denne sa jej venovala, kúpala ju, krmila, obliekala, dokonca jej vybavila obvodného lekára a chodila s ňou na všetky vyšetrenia. A. nie je naučená na život v osade a na ich návyky. Matka maloletej sa stala drogovovo závislá, a otec tiež o dieťa nejavil záujem.

3. Dňa 22.09.2023 bol súdu doručený návrh H. K., v ktorom žiadala, aby súd zveril maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti a každého z rodičov zaviazal prispievať na jej výživu

sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na účet úradu práce. Návrh bol zapísaný pod sp. zn. 10P/289/2023.

4. Návrh odôvodnila tým, že je tetou maloletej A.. Rodičia mal. A. bývali v rodinnom dome aj s druhou dcérou C.. Keď bola C. D. sedem mesiacov tehotná odišla za frajerom do I.. Mal. C. ponechala otcovi. Ona mu pomáhala so starostlivosťou o maloletú. Prala, varila a navštevovala pediatra spolu s otcom. Po narodení mal. A. bývala pár mesiacov aj s mal. A. v spoločnej domácnosti s otcom. Matka opäť odišla z domácnosti a začala bývať so svojou kamarátkou. V apríli ponechala maloletú pri svojej kamarátky a odišla. Následne kontaktovali otca, aby zabezpečil starostlivosť A., ale on odmietol, že ďalšie dieťa nezvládne. Podporila otca, že mu pomôže. Pár dní bola A. u nich, následne sa dostavila matka a dieťa si vzala. V súčasnej dobe odišla preč do iného okresu, pracuje tam ako spoločníčka v bare. Nemá záujem o dieťa, nemá podmienky na bývanie. Mal. A. je zdravé dieťa. Pediatrom maloletej bol A. L.. Od októbra 2023 prechádza do starostlivosti A. M.. Otec jej oznámil, že mal. A. je už celý august u H. I.. Ona si ju vziať do starostlivosti bez rozhodnutia súdu nemôže. Preto v záujme maloletej chce požiadať súd o jej zverenie. Jej manžel s tým súhlasil. Je matkou štyroch detí. H. najstaršia bude v septembri plnoletá. Ako 14 - ročná porodila dcéru, o ktorú sa starala ona. Jej druhá dcéra A. ma zdravotný problém. Poberá opatrovateľský príspevok. N. a H. sú zdravé, pravidelne navštevujú školu. H. odchádza bývať k svojmu priateľovi, preto prispôbia situáciu tak, aby zabezpečili riadnu starostlivosť o A.. K jej sestre C. chodí pravidelne a pomáha otcovi.

5. Súdu bola dňa 02.11.2023 doručená písomná správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, z obsahu ktorej bolo zistené, že rodičia maloletej A. žili v spoločnej domácnosti 2 roky. Kvôli nezhodám v partnerskom živote matka odišla v októbri 2022 bez udania dôvodu zo spoločnej domácnosti a ponechala mal. C. - sestru mal. A. v starostlivosti otca G. B. bez finančných prostriedkov. Okresný súd Humenné uznesením sp. zn. 8P/294/2022 zo dňa 16.01.2023 zveril maloletú C. do osobnej starostlivosti otca. Začiatkom januára 2023 sa matka vrátila do spoločnej domácnosti, kde zostala týždeň, ale pre nezhody odišla aj s maloletou bývať do podnájmu k svojej kamarátke H. I.. Matka maloletej A. odišla začiatkom augusta 2023 za prácou do Bratislavy. Maloletú A. ponechala v starostlivosti H. I. s ktorou sa dohodla, že jej bude finančne pomáhať. Na oddelenie SPODaSK sa dostavila H. I., ktorá úrad informovala, že matka jej do dňa 23.08.2023 nezabezpečila financie pre maloletú, nezaujíma sa o ňu a nekontaktuje ju. H. I. ich informovala, že sa stará o svoje deti a nemá financie na zabezpečenie starostlivosti aj mal. A.. Úrad kontaktoval otca maloletej, ktorý uviedol, že nezvládne starostlivosť o mal. A., pretože zabezpečuje starostlivosť mal. C., ktorú matka tiež opustila. So zabezpečovaním starostlivosti o mal. C. mu pomáha teta H. K.. Okresný súd Humenné uznesením sp. zn. 10P/270/2023 zo dňa 06.09.2023 nariadil odovzdať maloletú A. do starostlivosti H. K.. Maloletá A. bola odovzdaná za prítomnosti orgánu SPODaSK dňa 08.09.2023 do starostlivosti H. K.. H. K. je teta otca maloletej A., je najbližšia osoba, ktorá denne navštevuje rodinu otca a pomáha mu so starostlivosťou o maloletú C.. H. K. býva neďaleko domácnosti otca a má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú A.. V závere správy kolízny opatrovník uviedol, že nesúhlasí s návrhom na zverenie maloletej A. do osobnej starostlivosti H. I.. H. I. je pre maloletú cudzia osoba, opakovane ju upozorňovali, aby dieťa odovzdala do starostlivosti matke. H. I. sa v polovici októbra presťahovala so svojimi deťmi do A., úradu doposiaľ nie sú známe bytové a sociálne podmienky. Maloletá A. má u H. K. vytvorené vyhovujúce podmienky pre zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin.

6. Na pojednávaní dňa 04.12.2023 súd v rámci hospodárnosti konania v súlade s § 166 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. spojil konania vedené pod sp. zn. 8P/279/2023 a sp. zn. 10P /289/2023 na spoločné konanie, ktoré bude vedené pod sp.zn. 8P/279/2023.

7. H. I. prítomná na pojednávaní dňa 04.12.2023 trvala na podanom návrhu. Uviedla, že A. pozná od 7 dní od jej narodenia a nesúhlasí s tým, aby išla do osady. Keby bolo preukázané, že G. B. je jej otcom, tak by nenamietala, aby si ju brala jeho rodina. Od narodenia pomáhala zabezpečovať starostlivosť o A. ona. Na otázku súdu, kde v súčasnosti býva, súdu jasne neodpovedala, uviedla len, že si našla priateľa a ekonomicky si prílepšila.

8. H. K. vo svojej výpovedi na tom istom pojednávaní uviedla, že A. zabezpečuje starostlivosť od 06.09.2023, kolízny opatrovník k nim chodí a vidí, že o dieťa je dobre postarané.

9. Otec maloletej A. na tom istom pojednávaní uviedol, že chce, aby maloletá zostala v starostlivosti jeho tety H. K., ktorej on bude so starostlivosťou pomáhať. Je ochotný prispievať na výživu dcéry sumou po 50,- eur mesačne.

10. Prokurátor vo svojej výpovedi uviedol, že nie je správne, aby starostlivosť o dieťa bola ponechávaná na pleciach iného ako biologického rodiča, keďže otec uvádza, že by starostlivosť o ďalšie dieťa nezvládol, vzhľadom na príbuzenský pomer H. K. sa prikláňa k tomu, aby maloletá bola zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 26 zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Podľa ods. 9 cit. zákonného ustanovenia súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej

osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Z obsahu spisu bolo zistené, že vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. bolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky uznesením Okresného súdu Humenné sp.zn. 8P/62/2023 zo dňa 26.4.2023, právoplatným dňa 16.5.2023. Následne súd uznesením zo dňa 6.9.2023 v konaní sp.zn. 10P/270/2023 nariadil odovzdanie maloletého dieťaťa podľa § 367 ods. 1 CMP do starostlivosti príbuznej osoby - tety otca maloletého dieťaťa, pretože maloletá sa ocitla bez starostlivosti rodičov, keďže matka od dieťaťa odišla a otec prehlásil, že nie je schopný zabezpečovať dieťaťu osobnú starostlivosť. K odovzdaniu maloletého dieťaťa došlo za prítomnosti kolízneho opatrovníka dňa 8.9.2023 a podľa správy kolízneho opatrovníka sa dieťa adaptovalo bez zjavných problémov. Zo šetrení vykonaných kolíznym opatrovníkom vyplýva, že dieťa si zvyklo, je spokojné a H. K. má vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletú A.. Na druhej strane, súdu je známe z predchádzajúcich súdnych konaní, že H. I. často mení bydlisko, sťahuje sa spolu s maloletými deťmi a na starostlivosť o deti bola v minulosti často sama. Najstaršia dcéra H. I. je umiestnená v CDR Snina. Kolízny opatrovník aj v predchádzajúcich súdnych konaniach poukazoval na nevyhovujúce podmienky u H. I.. Na základe týchto dôvodov súd na pojednávaní dňa 04.12.2023 rozhodol tak, že zveril maloletú A. B. do náhradnej osobnej starostlivosti H. K., každého z rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou po 50,- eur mesačne účet úradu práce a návrh H. I. na zverenie maloletej A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol. Otec nepracuje, nemá príjem z pracovného pomeru a s takto určenou výškou výživného na pojednávaní dňa 04.12.2023 súhlasil, matka žije na neznámom mieste, výška jej príjmu nie je súdu známa, ale z obsahu spisu vyplýva, že od rodiny odišla za prácou, je preto pravdepodobné, že príjem dosahuje a bude v jej možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 50,- eur mesačne na účet úradu práce.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.